

Příloha č. 14 – Dotazníky k **hodnocení vzdělávacích pokroků dítěte**

a) Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte

Pramen 35

Poznámky o rozvoji a učení dítěte

Přehled o rozvoji dítěte v oblasti biologické, psychologické, sociálně-kulturní, interpersonální a

Jméno dítěte	Jméno-1		
Datum narození		Datum nástupu do MŠ	
Školní rok / třída		/	
Jméno učitelky			

Hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

dosud nezvládá (má vážnější obtíže)	1
zvládá s vynaložením maximálního úsilí	2
přetrvávají problémy (občasné, dílčí)	3
zvládá spolehlivě, bezpečně	4
není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se) ¹	N

	Data jednotlivých záznamů ² ve formátu (den, měsíc)			Stáří dítěte ve formátu (rok, měsíc)		
	I	II	III	I	II	III

Data jednotlivých záznamů

Oblast biologická	2010 - 2011			2011 - 2012			2012 -	
	I	II	III	I	II	III	I	II
zachovává správné držení těla	x	x	x	x	x	x	x	x
správně dýchá	x	x	x	x	x	x	x	x
pohybuje se koordinovaně	x	x	x	x	x	x	x	x
hází a chytá míč, užívá různé náčiní	x	x	x	x	x	x	x	x
napodobuje pohyb podle vzoru	x	x	x	x	x	x	x	x
zachází s tužkou, barvami, nůžkami, papírem	x	x	x	x	x	x	x	x
používá běžné předměty, hračky a pomůcky odpovídajícím způsobem	x	x	x	x	x	x	x	x
zvládá stolování, oblékání, obouvání	x	x	x	x	x	x	x	x
postará se o sebe a o své věci	x	x	x	x	x	x	x	x
udržuje pořádek	x	x	x	x	x	x	x	x
pojmenovává části těla i některé vnitřní orgány	x	x	x	x	x	x	x	x
chová se opatrně a bezpečně	x	x	x	x	x	x	x	x

Oblast psychologická	2010 - 2011			2011 - 2012			2012 -	
	I	II	III	I	II	III	I	II
Jazyk a řeč								
pojmenovává většinu věcí a dějů v okolí	x	x	x	x	x	x	x	x
správně vyslovuje, mluví jasně a zřetelně	x	x	x	x	x	x	x	x
mluví gramaticky správně	x	x	x	x	x	x	x	x
zachytí myšlenku příběhu a zopakuje ji ve správných větách	x	x	x	x	x	x	x	x
vede rozhovor, ptá se, slovně reaguje	x	x	x	x	x	x	x	x
reprodukuje říkanky a písničky	x	x	x	x	x	x	x	x
chápe slovní vtip a humor	x	x	x	x	x	x	x	x
rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky	x	x	x	x	x	x	x	x

sleduje očima zleva doprava	x	x	x	x	x	x	x	x
pozná některá písmena a číslice	x	x	x	x	x	x	x	x
pozná napsané své jméno	x	x	x	x	x	x	x	x
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	I	II	III	I	II	III	I	II
dokáže se soustředit na činnost a udržet pozornost	x	x	x	x	x	x	x	x
postřehne, co je nové či změněné	x	x	x	x	x	x	x	x
rozlišuje tvary a další vlastnosti předmětů zrakem i hmatem	x	x	x	x	x	x	x	x
rozlišuje a zná barvy (černá, bílá, červená, zelená, modrá, žlutá, hnědá, oranžová, růžová, šedá atd.)	x	x	x	x	x	x	x	x
rozlišuje zvuky a tóny	x	x	x	x	x	x	x	x
vyjadřuje své představy, uplatňuje vlastní fantazii	x	x	x	x	x	x	x	x
je tvořivý a nápaditý, vyjadřuje se prostřednictvím nejrůznějších tvořivých činností	x	x	x	x	x	x	x	x
chápe význam piktogramů a jiných obrazných značek	x	x	x	x	x	x	x	x
rozlišuje základní geometrické tvary	x	x	x	x	x	x	x	x
uvažuje a přemýšlí	x	x	x	x	x	x	x	x
kreslí s určitým záměrem	x	x	x	x	x	x	x	x
chápe podstatné znaky a vlastnosti předmětů, jejich podobu či rozdíl	x	x	x	x	x	x	x	x
porovnává, uspořádává a třídí předměty podle určitého pravidla (pozná více, stejně, méně, první, poslední apod.)	x	x	x	x	x	x	x	x
orientuje se v elementárním počtu do rozsahu první desítky	x	x	x	x	x	x	x	x
chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.)	x	x	x	x	x	x	x	x
chápe elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)	x	x	x	x	x	x	x	x
učí se nazpaměť krátké texty, úmyslně si pamatuje a vybavuje	x	x	x	x	x	x	x	x
postupuje podle instrukcí a pokynů	x	x	x	x	x	x	x	x
odlišuje hru od systematické práce	x	x	x	x	x	x	x	x
kreslí, používá barvy, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábí z různých jiných materiálů a přírodnin aj.	x	x	x	x	x	x	x	x
zpívá písně, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, pohybuje se rytmicky podle hudby	x	x	x	x	x	x	x	x
Sebepojetí, city, vůle	I	II	III	I	II	III	I	II
je samostatné	x	x	x	x	x	x	x	x
má svůj názor	x	x	x	x	x	x	x	x
aktivně se rozhoduje	x	x	x	x	x	x	x	x
ovládá se	x	x	x	x	x	x	x	x

umí souhlasit i odmítnout	x	x	x	x	x	x	x	x
uvědomuje si své silné i slabé stránky	x	x	x	x	x	x	x	x
vyrovnává se s neúspěchem	x	x	x	x	x	x	x	x
vyvine volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení	x	x	x	x	x	x	x	x
respektuje daná pravidla v běžném chování i při hrách	x	x	x	x	x	x	x	x
zorganizuje činnost či hru	x	x	x	x	x	x	x	x
projevuje radost, soucit, náklonnost	x	x	x	x	x	x	x	x
projevuje nadšení	x	x	x	x	x	x	x	x

Oblast interpersonální	2010 - 2011			2011 - 2012			2012 -	
	I	II	III	I	II	III	I	II
přirozeně komunikuje s učitelkou	x	x	x	x	x	x	x	x
přirozeně komunikuje s druhým dítětem	x	x	x	x	x	x	x	x
je ohleduplné, respektuje druhé dítě, neprosazuje se na jeho úkor	x	x	x	x	x	x	x	x
společně pracuje i společně si hraje	x	x	x	x	x	x	x	x
dělí se o hračky pomůcky	x	x	x	x	x	x	x	x
vyjednává, problémy řeší dohodou	x	x	x	x	x	x	x	x
neposmívá se druhému, neubližuje mu	x	x	x	x	x	x	x	x
ubližování a ponižování druhého dítěte se brání	x	x	x	x	x	x	x	x

Oblast sociálně-kulturní	2010 - 2011			2011 - 2012			2012 -	
	I	II	III	I	II	III	I	II
přijímá autoritu, je zdvořilé	x	x	x	x	x	x	x	x
zdraví známé děti i dospělé	x	x	x	x	x	x	x	x
vyslechne sdělení, neskáče do řeči	x	x	x	x	x	x	x	x
uposlechne pokyn	x	x	x	x	x	x	x	x
poprosí, poděkuje, požádá o pomoc	x	x	x	x	x	x	x	x
dodržuje pravidla skupiny	x	x	x	x	x	x	x	x
dodržuje herní pravidla, hraje a chová se spravedlivě a fair	x	x	x	x	x	x	x	x
podřídí se rozhodnutí skupiny a přizpůsobí se společnému programu	x	x	x	x	x	x	x	x
spolupracuje s ostatními dětmi ve skupině	x	x	x	x	x	x	x	x
vyjednává a domluví se na společném řešení	x	x	x	x	x	x	x	x

Oblast environmentální	2010 - 2011			2011 - 2012			2012 -	
	I	II	III	I	II	III	I	II
má všestranné a bohaté poznatky o bezprostředním okolí a dění, o světě přírody, o životě lidí, o kultuře svého prostředí	x	x	x	x	x	x	x	x
orientuje se bezpečně v běžném životě	x	x	x	x	x	x	x	x

v běžných situacích a známém prostředí se chová přiměřeně	x	x	x	x	x	x	x	x
v zásadě ví, co je dobře a co špatně (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	x	x	x	x	x	x	x	x
uvědomuje si běžná nebezpečí, chová se bezpečně	x	x	x	x	x	x	x	x
je zvědavý, má své zájmy a projevuje je	x	x	x	x	x	x	x	x
je aktivní a podnikavý	x	x	x	x	x	x	x	x
hovoří o tom, co jej zaujalo	x	x	x	x	x	x	x	x
všímá si změn a dění v nejbližším okolí	x	x	x	x	x	x	x	x
umí přijmout změnu a přizpůsobit se	x	x	x	x	x	x	x	x
chová se ohleduplně a šetrně k věcem i k přírodě	x	x	x	x	x	x	x	x

Další důležité poznatky o dovednostech dítěte, o jeho rozvoji a učení dítěte:

b) Přehled osobnostních charakteristik dítěte

Pramen 35

Jméno dítěte: Datum narození:

.....

Školní rok/třída:

.....

Jméno učitelky:

.....

Data záznamů:

.....

Kdy a jak záznamový arch používat

Tento arch představuje **inventář základních osobnostních charakteristik**, které jsou důležité pro výchovu a vzdělávání dítěte v mateřské škole. Týká se nejrůznějších vlastností dítěte – povahových, fyzických i psychických, jeho citových a sociálních charakteristik. Inventář by měl pedagogovi pomoci k rychlejšímu a spolehlivějšímu poznání dětské osobnosti, aby následně byl schopen co nejlépe přizpůsobovat své přístupy, vzdělávací metody i konkrétní postupy potřebám a možnostem dítěte.

Arch nás v první řadě upozorní na to, čeho je třeba si všimnout, abychom osobní „nastavení“ dítěte lépe a dokonaleji poznali. Začneme tedy pozorováním dítěte, náhodným i zaměřeným. Poté přistoupíme k zápisu. Označujeme ty charakteristiky, které u dítěte v různých situacích pozorujeme. Je vhodné poradit první záznam co nejdříve po nástupu dítěte do mateřské školy (alespoň část), postupně jej pak doplňovat, podle toho, jak se dítě více projevuje a jak jej spolehlivěji poznáváme. Nejprůhlednějším způsobem je podbarvit ty alternativy, které se k osobnosti dítěte hodí, popř. opatřovat datem záznamu. Při opakovaných záznamech, které můžeme barevně odlišit, se některé charakteristiky měnit nebudou, protože jsou trvalým rysem osobnosti dítěte, v jiných, které podléhají vývoji a zdokonalování, budeme zaznamenávat určitý posun. Četnost záznamů, resp. jeho případné doplnění, může být u jednotlivých dětí velice různá, neboť závisí na individuální potřebě. Není třeba zachovávat pravidelné intervaly, ale spíše **průběžně doplňovat záznam** tak, aby postupně poskytoval stále dokonalejší obraz o osobnosti dítěte a jeho jedinečnosti. Určitě ale stojí za to se nad osobností každého dítěte občas důkladněji zamyslet, aby nic nezůstalo skryto našemu pohledu a tím opominuto.

Při práci s tímto archem je třeba se řídit postupy a pokyny popsány a doporučenými v Metodice na podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy. Výsledný záznam je **pracovním materiálem pedagoga**, který má dítě ve své péči a slouží výhradně k tomu, aby učitel mohl citlivěji a spolehlivěji přizpůsobovat vzdělávání jeho individuálním potřebám a možnostem. **Je nutno zajistit, aby se záznam nedostal do nepovolaných rukou či nebyl zneužit v neprospěch dítěte.**

1. Jak se dítě převážně projevuje v prostředí mateřské školy:

- jako bojácné, nesmělé, uzavřené, poddajné, podřídivé, povolné
- jako vyrovnané, přiměřeně sebevědomé, přizpůsobivé
- jako nepřizpůsobivé, neústupné, tvrdohlavé
- jako aktivní, činorodé, veselé
- jako pasivní, smutné
- jinak (jak)

2. Jaké je psychomotorické tempo dítěte:

- dítě je po stránce fyzické i psychické velmi živé, rychlé, někdy až zbrklé
- dítě je průměrně živé, reaguje rychle a svižně
- dítě je pomalejší, všechno mu trvá déle
- dítě je nápadně pomalé, ve všem bývá mezi posledními
- dítě se projevuje jinak (jak)

3. Jaká je lateralita dítěte:

- dítě se projevuje jako pravák
- dítě se projevuje jako levák
- lateralita je nevyhraněná, dítě ruce střídá

4. Jaký je typ vnímání dítěte (jaké aktivity preferuje):

- dítě je zrakový typ (preferuje prohlížení obrázků, hledání detailů na obrázcích, vyhledávání věcí v prostoru aj.)
- dítě je auditivní typ, preferuje poslech hudby, naslouchání příběhům, vyprávění aj.)
- dítě je kinestetický a hmatový typ (preferuje pohybové hry, manipulace s předměty aj.)
- dítě není v tomto smyslu vyhraněné (nepreferuje žádný typ aktivit)
- nelze říci (nelze poznat, zda a jakým aktivitám dává přednost)

5. Jaký je vztah dítěte k učení:

- dítě je velmi zvědavé, má zájem o nové poznatky, zpravidla se ptá se na věci, kterým nerozumí
- dítě je průměrně zvědavé, někdy projevuje zájem, jindy ne, občas se zeptá na něco, čemu nerozumí
- dítě neprojevuje zájem, zpravidla se na nic neptá
- dítě se projevuje jinak (jak)

6. Jak se dítě projevuje při intelektových činnostech:

- řeší úkoly a situace především na základě nápodoby a opakování
- rádo experimentuje a postupuje samostatně cestou pokusu a omylu
- snadno a rychle postřehuje změny (co je nového, co chybí)
- vede jednoduché úvahy a svoje myšlenkové pochody vyjadřuje (přemýšlí nahlas)
- je vynalézavé, nová řešení vymýšlí zcela spontánně
- jeho řešení úloh a situací je zpravidla velmi originální
- baví je řešit různé úlohy, rébusy, hádanky apod.
- dítě se projevuje jinak (jak)

7. Jaké téma dítě zajímá, o čem toho hodně ví:

(místo pro volný zápis)

8. Co dítě nejraději dělá, čím se rádo zabývá:

(místo pro volný zápis)